

MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜ-
DÜRLÜĞÜNE HER HAFTA PA-
ZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR.
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESE-
LERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR
ABONE TUTARI MALSANDIKLA-
RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MAARİF VE-
KÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE
GÖNDERİLMELİDİR.

CİLT: 19

23 NİSAN 1956

SAYI: 900

T. C.
İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ
SAĞLIK VE SOSYAL
YARDIM SANDIĞI
MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı:

4209

ÖZET:

Denetçiler Kurulu raporu h.

İLCE KURULU BAŞKANLIĞINA

Sandığımızın 1955 yılı ikinci altı aylık hesap ve muamelâtı-
na dair Denetçiler Kurulu tarafından tanzim edilen 2 Nisan 1956
tarihli rapor aşağıya çıkarılmıştır.

Sayın üyelerimizin bilgilerine sunarız.

Saygılarımızla
İlkokul Öğretmenleri
Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı
Müdürlüğü
Suphi Arman Fuat Akdur

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞININ 1955 YILI (İKİNCİ DÖNEM) DENETLEME RAPORUDUR

Sandık statüsünün 18 inci maddesi gereğince Maarif Vekâ-
leti Yüksek Makamının daveti üzerine 19 Mart 1956 Pazartesi
gününden itibaren sandık merkezinde toplanarak 1955 yılı ikinci
dönem (1 Temmuz 1955-31 Aralık 1955) 6 aylık hesap ve bîlûmun
muameleleri, defter ve belgeleri denetlenmiştir. Hesap yılının
kapanması dolayısıyla aşağıda belirtilecek rakamlar 1955 yılı
muamelâtının tamamına aittir. Buna göre:

SANDIĞIN HESAP DURUMU

SABİT KIYMETLER No. (0)

Bu hesap dört bölüme ayrılmıştır.

- a) ARAZI: Bu dönemde de yeniden arazi alınmamıştır.
Sapancada 7000 metre kare fiatı 5018,55 TL.
Poluda 5000 metre kare fiatı 3164,27 TL.
İzmirde 4342 metre kare fiatı 4100,00 TL.

16342

12282,82 TL.

Bu hesabın zimmeti 1954 den devreden 12282,82 liradır.

b) BİNALAR: Son altı ayda bu bölümde bir değişiklik olma-
mış ve bu hesabın zimmeti (104290,05) liralık kıymet üzerinden
amortisman düşüldükten sonra (102161,68) lira olduğu görülmüştür.

Sapancada iki pavyon 12938,95 TL.
Sapancada lokanta 16373,40 TL.
Ankarada Taşkent S. 17 No.lu bina 44400,95 TL.
Ankarada Taşkent S. 19 No.lu bina 39206,34 TL.

112919,64

değerinde olan binalardan şimdiye kadar tenzil edilen amortis-
man payı 10757,96 lira olmuş ve bakiye yukarıda açıklandığı gibi
1956 yılına 102161,68 lira olarak devredilmiştir.

c) TESİSAT: Son altı aylık dönemde yeni bir tesis kurulma-
mış olup bu hesabın birinci devre raporunda gösterilen (182,19)
lira zimmetinden amortisman düşülerek (163,97) lira olduğu tes-
bit edilmiştir.

d) DEMİRBAŞLAR: Bu devrede 100 lira değerinde bir âdet
demirbaş alınarak geçen birinci devre raporunda belirtilen
(8321,41) liraya ilâve suretiyle bu hesabın zimmeti (8421,41)
liraya yükselmiş ve bundan %10 amortisman düşüldükte bu he-
sabın (7579,27) lira olduğu anlaşılmıştır.

Yukarıda dört bölümde gösterilen miktarların yekûnu bu rapo-
run sonuna bağlı (1) numaralı cetvelde gösterildiği üzere (1956)
yılına (122187,74) lira olarak devredildiği görülmüştür.

MENKUL KIYMETLER HESABI: No. (1)

Ekli (1) numaralı cetvelde de açıkça belirtildiği veçhiyle bu
hesabın zimmeti (78600) lira olarak birinci raporda gösterilen
değerini muhafaza etmektedir.

BANKALAR HESABI: No. (2)

Birinci devre raporumuzda hesap bakiyesi olarak görülen
54833,72 liraya ilâveten bu ikinci altı aylık devre içinde
(601387,97) liralık tahsilâtın eklenmesiyle ve gene bu devre için-
de yapılmış olan (641772,29) liralık tediyeinin çıkarılması ile bu
hesabın 1956 yılına devredilen bakiyesi (14449,40) lira olmuştur.
19 Mart 1956 tarihinde bankalardaki tevdiat yekûnu muhtelif
aidat, ikraz tahsilâtı ve diğer gelirlerle 114022,66 lirayı bulmuştur.

İKRAZDAN BORÇLULAR HESABI: No. (3)

1955 yılı birinci altı aylık devresinde zimmet bakiyesi olarak
tesbit edilen 167349 liraya ilâveten bu devrede ayrıca 731 üyeye
129614,90 lira borç verilmiştir. Yapılan bu ikraz yardımlarının
üyelerden muntazam tahsil edildiği görülmüştür. Bu devre içinde
borçlu üyelerin sandığa ödedikleri miktar 115548,40 liradır. Ne-
tice olarak bu hesabın 1956 yılına devreden alacak bakiyesinin
181415,50 lira olduğu anlaşılmıştır.

BORÇLU VE ALACAKLI HESAP: No. (4)

Karşılıksız yardımların kayıt edildiği bu hesapta ilk altı ay-
lık devredekiyle beraber:

- a) 1540 adet evlenme yardımı için 215600,00 TL.
b) 5248 adet doğum yardımı için 393600,00 TL.
c) 4166 adet tedavi yardımı için 281068,00 TL.
d) 68 adet ölüm yardımı için 40800,00 TL. öden-
miştir. Bu hesabın zimmet toplamı 931208,00 lirayı bulmuştur. Üye-
lere ödenmek suretiyle yapılan yardıma dahil olan ayrıca 140 liralık
tahsilât vardır. Bu miktarın tenzili ile giderlerden mahsup edilen
bu nevi yardımların yekûnu 931068,00 liradır.

MUHTELİF BORÇLULAR HESABI: No. (5)

Birinci dönem raporunda belirtildiği üzere ilçe kurul başkan-
lıkları emrindeki ölüm yardımı avanslarının tutarı olan (68550)
liraya ilâveten Devlet Malzeme Ofisi'nde (78,50) lira, depozito-
lar (57,70) lira ve sandık işlerine bakan avukatta bulunan avansa ki
cem'an (68736,20) liraya yükselmiştir. (Bu hesabın matlubunda
görülen 2 lira mutemet tarafından avansa bakiyesi olarak fazla
yatırılmıştır.)

MUHTELİF ALACAKLILAR HESABI: No. (6)

1954 yılından devren gelen 4655,32 lira çeşitli kurul başkanı ve müesseselerin alacağı ve yanlış olarak veya emaneten hesabımıza geçmiş meblâğlardır. Birinci altı aylık devre sonunda açıklandığı gibi ait olduğu hesaplara mahsubu yapılarak 2959,24 liraya inen bu hesap bakiyesinden ayrıca 173 liranın da şahibi bulunarak ödendiği görülmüş, bu suretle 1956 yılına 2781,24 lira olarak devredilmiştir.

GİDERLER HESABI: No. (7)

1955 yılı içinde müfredatı aşağıda gösterilen hususlara 71413,36 lira harcanmıştır.

	Lira	Kuruş
Şöyleki:		
Yönetim kurulu huzur haklarına	6129	25
Denetleme kurulu giderlerine	2458	50
Memur ve hizmetliler ücretlerine	47338	11
Memur ve hizmetliler emeklilik karşılığına	1020	00
Çocuk zammı	730	00
Emekli tesisi ödeneği	1420	14
Geçici görev yolluğu	72	00
Kırtasiye ve baskı gideri	3093	20
Isıtma ve aydınlatma	816	51
Posta, havale ve haberleşme	3931	64
Sigorta	174	00
Müteferrik	1241	28
Sabit kıymet amortismanları	2988	78
Y e k ü n :	71413	36

Bu hesaba, karşılıksız yardımlar için yapılan 931,068,00 liralık ödeme ilâve edildiğinde yekûnun 1002481,36 liraya baliğ olduğu anlaşılmıştır. Masraflara ait evrakı müsbite ve defterler üzerinde yapılan inceleme sonunda kayıtların düzgün, rakkamların doğru olduğu görülmüştür. Hesabın alacağına devredilen gelirler bakiyesi 898806,36 liradır. Giderler hesabından artan 103675,00 lira gider fazlası olarak geçmiş yıllar gelir fazlalariyle kapatılmıştır.

GELİRLER HESABI: No. (8)

1955 yılı sonuna kadar muhtelif kaynaklardan gelirlerin miktarı şöyledir: *

	Lira	Kuruş
% 1 lerden	884459	52
Banka faizleri	1599	34
İkraz faizleri	4344	00
Menkul kıymet gelirleri	4746	00
Kiralardan	3570	00
Sair gelirlerden	87	50
Y e k ü n :	898806	36

Cem'an 898806,36 lira olarak sağlanan bu miktar, giderleri karşılamak üzere yukarıda açıklanan 7 numaralı hesaba devredilmiş ve gelirler hesabı kapatılmıştır.

GEÇMİŞ YILLAR GELİR VE GİDER FAZLALIKLARI HESABI: No. (9)

Geçen yılda 94375,11 lira gider fazlasıyla matlûp bakiyesi 566280,60 lira devredilmiş olan bu hesap 1955 yılında da gider fazlası olarak muamele görmüştür. 1955 yılında ikinci altı aylık devre zarfında, birinci devreden intikal eden 74146,45 lira gider fazlasına 29528,55 lira daha eklenmek suretiyle bu yılın gider fazlası toplamı 103675,00 lirayı bulmuştur. Bu miktar hesabın bakiyesinden tenzil edilmiş, kalan 462605,60 lira gelir fazlası olarak 1956 yılına devredilmiştir. Alacak bakiyesinin azaldığı görülmekle beraber endişeyi mucip bir hal olmadığı kanaatine varılmıştır. Gerek 200.000.00 lira civarında olacağı kestirilen piyango hasılatı gerekse yakında 4357 sayılı kanunun tadilinin kabulü halinde gelirlerin artması bu kanaati vermektedir.

SANDIĞIN MUAMELE DURUMU:

Geçmiş raporlarımızda arz ve izah edildiği veçhiyle altıncı genel kurulca kabul edilip Vekâletin tasdikinden geçen ana statü, nün 4357 sayılı kanunun tadili ile yürürlüğe girebilecek olan maddeleri hariç diğer maddelerinin uygulanmakta olduğu,

Yukarıda sözü geçen kanun tadilatının yapılamaması yüzünden 1955 yılı içinde sandık gelirlerinin giderleri karşılayamadığı ve artan nisbetlerle gider fazlası kaydedildiği, bu fazlalığın yukarıda beyan edildiği veçhile 103675 liraya yükseldiği,

Altıncı genel kurulca hazırlanan (Aidat ve yardımları ilgilendiren) maddelerin tatbikini imkân dahilinde koyacak olan tasarının Başvekâlet Yüksek Makamına takdim kılındığı ve yönetim kurulunun gerekli teşebbüslerine devam etmekte olduğu anlaşılmıştır.

YÖNETİM KURULU FAALİYETİ:

a) Yönetim kurulu statü hükümlerini gözönünde bulundurarak muntazam toplantılarını yapmakta ve işleri düzenle yürütecek kararları almakta olduğu görülmüştür. Bu devrede 25 oturum yapılmıştır.

b) Kararların tetkikinde mevzuata mugayır herhangi bir hususa tesadüf edilmemiştir.

c) Sandığın gelirlerini arttırmak maksadiyle tertiplenen eşya piyangosu süratle tekemmül ettirilmiş ve sandık idaresinin aldığı tedbirler ve giriştiği teşebbüsler neticesinde bu karar müsbet neticeye varırlmış olduğu görülmüş ise de kesin hesabın 15 Nisan 1956 tarihinden sonra alınacağı ve esasen bu dönem denetlemesinin içine girmiyen bu hesapların 1956 yılı birinci denetlemesinde inceleneyeceği düşüncesiyle şimdilik tetkik dışı bırakılmıştır.

d) Sandığımızın Sapanca'daki tesislerinin mahallî belediye satışını incelemek ve sandık menfaatlerini yerinde görmek ve durumu yönetim kuruluna bildirmek üzere teşebbüslere geçilmişse de henüz bir neticeye varılamamıştır.

SANDIK MÜDÜRLÜĞÜ'NÜN ÇALIŞMALARI:

a) Sandık idaresinin geçmiş raporlarda kaydedildiği üzere Yönetim Kurulunca alınan kararları gerçekleştirmekte ve bilûmum muamelâtı gereği gibi yürütmekte olduğu,

b) Muhasebede tutulan defterlerin zamanında itina ile işlendiği, tediye, tahsil ve mahsup fiş ve belgelerinin kayıtlara uygun bulunduğu,

c) Üyelerin her çeşit yardımları ve bunlarla ilgili işlemleri muntazaman ait olduğu servislerde intağ olunarak aksatılmadığı,

d) İkrazlar hesabına ait kuyudatın düzenli olduğu ve gereken işlemlerin zamanında yapıldığı,

e) Karşılıksız yardımlara ait muamelâtın aksatılmadan yürütüldüğü,

f) Demirbaş defterinin temiz ve tertipli olduğu yeni alınan eşyanın defterlere geçirilmiş olduğu, ancak demirbaşlara her yıl % 10 amortismanın umumî yekûndan tenzil edildiği, ertesi yılın hesaplarına bakiyenin devredildiği, amortisman miktarlarının ayrı hesaplarda takip edilmediği görüldü.

Defterde kayıtlı demirbaşlar içinde kısa zamanda kıymetini tamamen kaybeden eşyaların da yekûna dahil olduğu ve bunlardan da % 10 amortisman tenzil edilerek ertesi yıla mevcut imiş gibi devredildiği görülmüştür. Halbuki paspas, tampon, hortum, boru ve masa takvimi gibi demirbaş kayıtlı eşyaların kullanılma ömrü ile mütenasiben amortismana tâbi tutulması ve kıymetini kaybetmiş olanlarının terkinin kaydedilmesi lâzımdır. Hiç olmazsa her yıl sonunda demirbaş eşya ve mefruşatın tadat ve tesbit edilerek o güne kadar istimallerinden mütevellit kıymet azalmalarını zarara atmak umumî % 10 amortisman ayrılmasından daha iyi bulunmuştur. Bu gibi eşyalar için % 10 amortisman tenzili yerine, bu usulün kullanılması tavsiye olunmuştur.

g) Karşılıksız yardımların sahiplerine en kısa zamanda ve mahalline masruf olarak verilmesine gayret edildiği memnuniyetle görülmüştür.

h) Mutemet hesaplarının defterlerine günü gününe işlenmiş olduğu yapılan kasa sayımında noksanlık veya fazlalık bulunmadığı posta ile gelen aidatların zamanında bankaya yatırıldığı, makbuzların ilgili evrakı müsbitelere bağlandığı,

j) % 1 ler bordrosunun zamanında gelip gelmediği hususunun takip ve tutulan özel defterle kontrol edildiği görülmüştür. Sandık Müdürü Suphi Arman ile mesul muhasibi Fuat Akdur'un muamelâtla ilgili bütün işlerde titizlik gösterdikleri vukufu işlerin tedvirinde örnek oldukları müşahade edilmiştir. Memurların da devam ve mesailerini takdire şayan bulunmuştur.

DİLEK VE TEMENNİLER:

a) Sandığın bilhassa muhasebe kısmında işlerin ve hesapların aelâmetinin, muhasebecinin yetişkin olmasıyla ilgili olduğu görülmüştür. Son zamanlarda iktisadî ve ticarî inkişafın muhasebeciliğin önemini ortaya çıkarmıştır. Bir milyon liradan fazla gelir ve gider hareketlerinin bulunduğu sandıkta muhasebeci kadrosunun günün icaplarına uygun bir seviyeye hiç olmazsa 600 liraya çıkarılmasında menfaat görülmektedir. Umumi heyetçe gereğine karar verilmek üzere idare meclisine, keyfiyetin duyurulması tarafımızdan muvafık görülmüştür.

b) Artan gider fazlasına mukabil gelirleri çoğaltmak ve sandığın faydalarından Türkiye'de bulunan her dereceli okul öğretmeninin istifade ettirilmesi tavsiyeye şayan görülmüştür.

Ayda ortalama 2,5 lira aidat ödeyen bir üyenin 20 yıl sonuna kadar 600 lira ödemiş olacağı hesaplanmaktadır. Sadece ölüm halinde defaten ödenen 600 lira ile her öğretmen 20 senelik hayat sigortasını ayda vereceği 2,5 lira ile yaptırmış olmaktadır. Tedavi,

evlenme, doğum yardımları ile çok büyük faydalar sağlayan sandığa bütün öğretmenlerin üye olabileceği bir hale getirmek üzere (İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı) yerine (Türkiye Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı) olarak teşkilî için kanun teklifi yapılması da genel kurulca karar verilmek üzere bu isteğimizin sandık yönetim kuruluna iblâğına karar verildi. Esasen 4357 sayılı kanunun tâdili ve mecburî üyeliğin demokratik teamüle uyularak serbest bırakılması derpiş edilmiş bulunmaktadır. Kanun tâdil edilirken bu hususun da nazarı dikkate alınması yerinde olur.

c) Geçen yıl yapılan dilek ve temennilerin nazarı dikkate alınmasından dolayı teşekkürlerimizin ilgililere duyurulmasını dileriz.

d) Tahsil fişlerinin denetlenmesi sırasında % 1 gelir miktarlarının matrahtan hesap edilen yüzdelerden düşük olduğu, bunun da ilçe kurul başkanlarının aidat toplamından terkif edilen % 2 lerden doğduğu bilinmektedir.

Ancak muhasebe prensiplerine göre her türlü masrafın aynen ve buna mukabil gelirlerin de kesintisiz olarak bir elde toplanması gerekmektedir.

Bu hususun etraflıca etüt edilerek genel kurula teklif yapılması da faydalı olur kanaatindeyiz.

Yukarıdanberi arzettiğimiz sandık hesap ve muamelâtı gerek yönetim kurulu ve gerekse sandık idaresinin iyi bir şekilde çalışmakta olduğunu göstermektedir. Bu yoldaki mesainin temadisini diler aklı sahifeden ibaret olan raporumuzu saygılarımızla sunarız.

2 Nisan 1956

Başkan Üye Üye Üye
Galip Naşit Arı Neşat Karsan Sami Vural Sabahattin Sertoğlu

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞININ

31/12/1956 Tarihli Bilâncosu

AKTİF		PASİF	
HESAPLAR	TUTAR Lira Kuruş	HESAPLAR	TUTAR Lira Kuruş
SABİT KIYMETLER	122.187.74	MUHTELİF ALACAKLAR	2.781.24
Arazi	12.282.82	Yanlış olarak veya emaneten	
Bina	102.161.63	hesabımıza geçmiş paralar	
Tesisat	163.97		
Demirbaş	7.579.27		
MENKUL KIYMETLER	78.600.—	MUHTELİF BORÇLULAR	2.—
Kalkınma ve istikraz tahvili		Mutemet tarafından fazla yatırılan	
BANKALAR	14.449.40		
T. C. Ziraat Bankası	326/4433		
İKRAZDAN BORÇLULAR	181.415.50	GEÇMİŞ YILLAR GİDER VE GELİR FAZLALARI	462.605.00
Çocuk okutan üyelere verilen borç		Yıllar	gider f. gelir f.
paralardan vadesi gelmemiş kısım		1943-51	594.640.27
MUHTELİF BORÇLULAR	68.736.20	1952	15.368.97
Kurul Bşk. emrinde		1953	81.324.41
ölüm y. avansları	68.550.—	1954	94.375.11
D. Malzeme Ofisi	78.50	1955	103.675.—
Depozitolar	57.70		
Muhtelif	50.—		
	<u>465.388.84</u>		<u>465.388.84</u>

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞININ
GELİR VE GİDER HESABI
31/12/1955

GİDER

GELİR

I — YÖNETİM İŞLERİ GİDERLERİ

71.413.36

Yönetim K. Huzur hakkı	6.129.25
Denetleme K. Giderleri	2.458.50
Memur ve hizmetli ücretleri	47.338.11
Memur ve hizmetli emekli karş.	1.020.—
Memur çocuk zammı	730.—
Emekli tesisi ödeneği	1.420.14
Geçici görev yolluğu	72.—
Kırtasiye ve baskı gid.	3.093.20
Isıtma, Aydınlatma	816.51
Posta, havale ve haberleş.	3.931.64
Sigorta	174.—
Müteferrik	1.241.28
Sabit K. Amortismanları	2.988.73

II — KARŞILIKSIZ YARDIM GİDERLERİ

931.068.—

1540 adet evlenme yardımı	215.600.—
5248 adet doğum yardımı	393.600.—
68 adet ölüm yardımı	40.800.—
4166 adet tedavi yardımı	281.068.—

1.002.481.36

I — % 1 Maaş kesintileri

884.459.52

II — BANKA FAİZLERİ

1.599.34

III — İKRAZ FAİZLERİ

4.344.—

IV — MENKUL K. GELİRLERİ

4.748.—

V — KİRALAR

3.570.—

VI — SAİR GELİRLER

87.50

Toplam: 898.806.36

GİDER FAZLASI

103.675.—

1.002.481.36

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55